

ispitni centar

**PRAVA
MJERA
ZNAJKA**

DRŽAVNO TAKMIČENJE 2014.

SREDNJA ŠKOLA, II RAZRED

GEOGRAFIJA

Autorka/autor testa

Recenzentkinja/recenzent

Podgorica, 20..... godine

Ako je tvrdnja tačna zaokružite **T**, ako nije zaokružite **N**.

Fizička geografija je geografska naučna disciplina koja proučava procese, pojave i oblike koji se odigravaju ili se nalaze u litosferi, atmosferi, hidrosferi i biosferi Zemlje.

T **N**

Nadmorska visina određene tačke je njena horizontalna udaljenost od nivoa mora.

Netačno, nadmorska visina tačke je njena vertikalna udaljenost od nivoa mora.

T **N**

Rijaske obale su nastale potapanjem reljefa različitog genetskog tipa.

Netačno, to su erozivne obale.

T **N**

Obnavljanje podzemne vode je dugotrajan proces i traje oko 1 400 godina, u Svjetskom okeanu najduže traje i iznosi oko 2 300 godina.

T **N**

U obnovljive prirodne resurse spadaju: metali, soli ili minerali, uglj, nafta, gas.

Netačno - to su neobnovljivi prirodni resursi.

T **N**

2. Mjesec ima trojako kretanje:

a) rotacija oko svoje ose

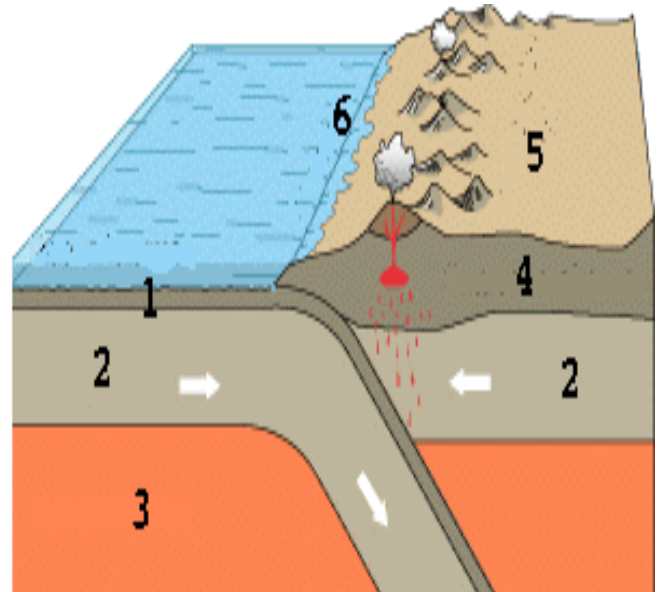
b) revolucija oko Zemlje

c) zajedno sa Zemljom obilazi oko Sunca.

3. Omotač jezgra po zapremini, masi i debljini zahvata najveći dio Zemlje **99%**, troslojno je građen. Unutrašnji omotač nalazi se u specifično čvrstom stanju i sastoji se uglavnom od **magnezijuma** i **silicijuma** uz povećan sadržaj **gvožđa**.

4. Litosfera je razlomljena na takozvane litosferne ili tektonske ploče. Na slici su prikazane konvergencije kora. U kvadratiće ispred naziva napiši odgovarajući broj:

- 4** kontinentalna kora
- 1** okeanska kora
- 2** litosfera
- 3** astenosfera
- 6** jarak
- 5** vulkanski luk

5. Speleološki objekti sa relativno ravnim kanalima su **pećine**, a speleološki objekti sa vertikalnim ili vrlo kosim kanalima su **jame**.

6. Erozivni oblik nastao linijskim kretanjem lednika naziva se **valov**, a akumulirani materijal u vidu lučnog bedema zove se **morena** i uokviruje **terminalni** basen u kome se otapa lednik.

7. Poveži parove, na liniji ispred naziva sloja atmosfere upiši odgovarajuće slovo iz lijeve kolone:

a) najniži i najgušći sloj atmosfere	c egzosfera
b) najveći broj meteorita sagorijeva u njoj	___ stratosfera
c) posljednji sloj atmosfere	___ termosfera
	b mezosfera
	a troposfera

8. Relativna vlažnost vazduha se izražava u % i predstavlja stepen zasićenosti vazduha vodenom parom. Vazduh je veoma suv ako je relativna vlažnost manja od **55** %, a veoma vlažan ako je relativna vlažnost preko **90** %, za život ljudi najpogodniji je vazduh relativne vlažnosti **55-74** %.

9. U odnosu prema kopnu i okeanima mora se dijele na:

- a) unutrašnja**
- b) ivična**
- c) međuostrvska**

10. Poveži parove, na liniji ispred tipa jezerskog basena upiši odgovarajuće slovo iz lijeve kolone:

a) Mrtvo more	c tektonski
b) Skadarsko jezero	___ erozivni
c) Bajkalsko jezero	a depresija
	b kriptodepresija
	___ vještački

11. Na teritoriji Crne Gore izdvaja se više seizmičkih zona. Najjaču seizmičku aktivnost ispoljavaju južni djelovi Crne Gore oko **Ulcinja** i **Budve**. U središnjem dijelu Crne Gore nalaze se dvije zone to su prostori oko **Podgorice** i **Nikšića**, u sjevernim i sjeveroistočnim djelovima zemlje izdvajaju se dvije zone i to oko **Pivske planine** i **Berana**.

12. U kvadratiće ispred naziva upiši odgovarajući broj:

5	Hercegnovski zaliv
3	Kotorski zaliv
1	Morinjski zaliv
4	Tivatski zaliv
6	zaliv Trašte
2	Risanski zaliv

13. Najmanji broj dana sa vjetrom u godini u Crnoj Gori imaju dva grada:

- a) Pljevlja
- b) Kolašin

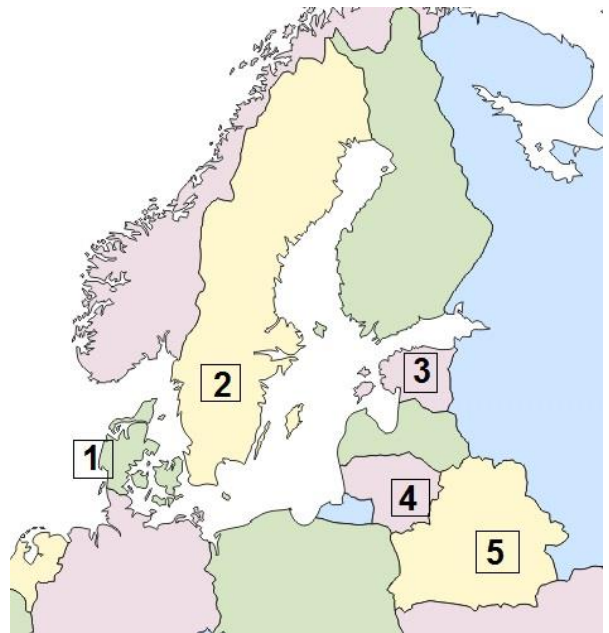
14. Poveži parove, na liniji ispred ležišta nemetalnih minerala upiši odgovarajuće slovo iz lijeve kolone:

- a) cementni laporac
- b) mermer
- c) bentonit

- ___ okolina Nikšića
- ___ ulcinjsko primorje
- a** pljevaljska kotlina
- c** kod Petrovca i Bara
- b** okolina Danilovgrada

15. Pored rednih brojeva upiši nazive država sa karte:

- 1) **Danska**
- 2) **Švedska**
- 3) **Estonija**
- 4) **Litvanija**
- 5) **Bjelorusija**

16. Srednja Azija obuhvata područje između **Kaspijskog jezera** na zapadu, **Kine** na istoku, **Rusije** na sjeveru i **Irana** i **Avganistana** na jugu.

17. U pustinjskoj unutrašnjosti sjeverne Afrike jedino su naseljene oaze u kojima većinu stanovništva čine **Arapi** i **Berberi**.

18. Pronađi uljeza (**zaokruži slovo ispred**) – oblast koja ne pripada navedenom nizu i odgovori zašto ne pripada:

- a) Ljanos
- b) Amazonska ravnica
- c) Brazilska visoravan**
- d) Gran Čako
- e) ravnica La Plate

zato što ne pripada Velikoj središnjoj ravnicu Južne Amerike kao ostale oblasti.

19. Najveći dio Australijanaca živi u gradovima, čak **2/3 (ili oko 70%)** stanovništva živi u nekom od pet milionskih gradova.

20. Pored rednih brojeva upiši nazive rijeka sa karte:

- 1) **Kolorado**
- 2) **Rio Grande**
- 3) **Misisipi**

Zadatak	Broj bodova
1	5
2	3
3	4
4	6
5	2
6	3
7	3
8	3
9	3
10	3
11	6
12	6
13	2
14	3
15	5
16	5
17	2
18	2
19	1
20	3
Ukupno	70